

CARTOON / TOM

Hoge boete op illegaal schiet doel voorbij

Nu de straf op het illegaal tewerkstellen van vreemdelingen flink is verhoogd, vraagt Sander Groen zich af of de straf niet voorbijgaat aan het doel van de wet. Een boete voorkomen is het adagium, én mogelijk.

Tewerkstelling van vreemdelingen in strijd met de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) werd al zwaar bestraft: 8000 euro per vreemdeling. De minister van SZW vond dit kennelijk niet hoog genoeg. Vanaf 1 januari 2013 is het boetebedrag verhoogd én zijn de boeteregels aangescherpt, waardoor de Wav-boetebedragen nog hoger zullen uitvallen. De vraag kan worden gesteld of dit nog wel evenredig is aan het doel van de Wav. Hierover later meer. Eerst worden de nieuwe boeteregels geschetst en daarna volgt een advies om een boete te voorkomen. Vooraf wordt nog opgemerkt dat de Wav uitgaat van een zeer ruim werkgeversbegrip. Dit houdt in dat in het kader van de Wav elke partij in de keten van opdrachtgever tot onderaannemer als werkgever wordt aangemerkt en een boete krijgt opgelegd indien bij de onderaannemer tewerkstelling van vreemdelingen in strijd met de Wav heeft plaatsgevonden. De nieuwe boeteregels leiden tot hoge boetebedragen. Bij een eerste overtreding wordt een boete van 12.000 euro per vreemdeling opgelegd. Indien binnen 5 jaar de Wav opnieuw wordt overtreden, wordt de boete verhoogd naar 24.000 euro per vreemdeling en bij herhaalde recidive in deze 5 jaar, wordt de boete zelfs verdrievoudigd naar 36.000 euro per vreemdeling. Zijn dit al heel fikse boetes, als sprake is van een 'ernstige overtreding' van de Wav, dan wordt bij een herhaalde overtreding meteen 36.000 euro, in plaats van 24.000 euro boete per vreemdeling opgelegd. Vooral grote bouwondernemingen en projectontwikkelaars die betrokken zijn bij grote bouwprojecten, worden door deze aangescherpte regels getroffen. Een 'ernstige overtreding' is namelijk een overtreding waarbij tenminste twintig vreemdelingen zijn betrokken.

Stillegging

Bij grote bouwprojecten is dat in de regel al snel het geval. De Wav-boete komt dan bij recidive alleen al bij twintig vreemdelingen neer op 720.000 euro. Een boete van 720.000 euro of hoger zal dan ook niet meer uitzonderlijk zijn onder de nieuwe

Elke werkgever in de keten kan boete opgelegd krijgen

boeteregels. En bedenk, deze boete wordt aan elke 'werkgever' in de keten opgelegd. Dit is echter nog niet alles. Bij herhaalde overtreding van de Wav kan ook worden besloten tot stillegging van de onderneming of van bedrijfsonderdelen, voor een maximale periode van 3 maanden. Deze sanctie wordt opgelegd naast de Wav-boete. Het behoeft geen betoog dat dit verstrekken gevolgen kan hebben voor een onderneming. Deze aangescherpte regeling betekent dat opdrachtgevers en (hoofd)aannemers van grote bouwprojecten alles in het werk

moeten stellen om illegale tewerkstelling (bij onderaannemers) te voorkomen. Niet alleen wordt zo getracht een boete te voorkomen. Ook is dit volgens de rechtspraak van de Raad van State reden om een boete te matigen. Zo matigde de Raad van State in een uitspraak van december 2012 een boete tot 0 euro, omdat de opdrachtgever in de aanneemovereenkomst een uitdrukkelijke bepaling had opgenomen waarin de opdrachtnemer wordt gehouden de bepalingen in de Wav na te leven. Ook beschikte de opdrachtgever over een VCA-keurmerk en werden namens de opdrachtgever op de bouwlocatie steekproefsgewijs controles verricht, onder meer op naleving van de Wav. Bouwondernemingen doen er goed aan om navolging te geven aan deze drie punten, om zo, in geval van overtreding van de Wav, in elk geval een matiging te kunnen bewerkstelligen. Resteert de vraag of deze zeer hoge boetes nog wel evenredig zijn aan het doel van de Wav. Een boete van 240.000 euro bij illegale tewerkstelling van twintig vreemdelingen, of zelfs 720.000 euro in geval van een herhaalde overtreding waarbij geen sprake is van het behalen van financieel voordeel door de opdrachtgever, geen sprake is van uitbuiting van vreemdelingen, en er geen facilitering is van de voortzetting van illegaal verblijf van de vreemdelingen, is niet proportioneel. Voor deze aspecten heeft de boeteoplegger echter weinig oog. Dat zou mijns inziens wel moeten. Juist omdat dit doelstellingen van de Wav zijn, en deze gevallen dus niet zijn overtreden.

Sander Groen
Advocaat bij Kroes Advocaten Immigration Lawyers, Amsterdam

INSTALLATIE

Overijsselse energieaanpak

Achter goede initiatieven staan altijd gedreven mensen, mensen die weten dat ze het verschil kunnen maken door zelf in actie te komen. Een goed voorbeeld was de actie Serious Request van 3FM, waar we zagen welke positieve energie we met elkaar los kunnen maken en wat een prachtig resultaat dat oplevert.

Positieve energie kreeg ik ook bij de plannen voor energiebesparing van de provincie Overijssel, waar ik namens Uneto-VNI nauw bij betrokken ben. Overijssel wil dé proeftuin van ons land zijn voor energiezuinige woningen. Maar wel een proeftuin van fors formaat: de provincie wil de komende twee jaar liefst 10.000 woningen energiezuinig maken. Er is een slimme aanpak gekozen om dat doel te behalen. De provincie heeft samenwerking gezocht met gemeenten én met het bedrijfsleven (installateurs, aannemers) en heeft samen met die partijen een praktisch plan van aanpak opgesteld. Uitgangspunt van de Overijsselse aanpak is het stimuleren van de vraag naar energiebesparende maatregelen via gemeentelijke energieloketten. Woningeigenaren kunnen terecht bij deze loketten voor informatie over energiebesparing en financieringsmogelijkheden via bijvoorbeeld een premie of duurzaamheidslening. Consumenten die interesse tonen, worden via de energieloketten in contact gebracht met een gekwalificeerde aanbieder. Uiteindelijk is het de bedoeling dat het bedrijfsleven de

adviesfunctie en marktwerking van de gemeentelijke loketten overneemt. Dat wordt gestimuleerd door de opzet van het zogenoemde Kennis- en coördinatiepunt voor de bouw- en installatiesector. Bedrijven kunnen hier terecht voor steun en kennisdeling. De provincie helpt ze toegang te vinden tot de markt van energiebesparing bij particuliere woningeigenaren. Provincie en gemeenten kiezen voor een praktische benadering. Dat spreekt ons in de installatiebranche aan. Eén voorbeeld daarvan is Enschede. Deze stad liet een thermoscan uitvoeren vanuit de lucht. Daarop is zichtbaar welke woningen energiezuinig zijn en welke niet. De resultaten zijn zichtbaar op een speciale website waar per huis meteen een analyse van de mogelijkheden voor energiebesparing te vinden zijn. Als lid van de Adviesgroep ben ik onder de indruk van de daadkracht van vooral de Overijsselse gedeputeerde Theo Rietkerk. Hij heeft ervoor gezorgd dat er vanaf deze maand een fonds van 250 miljoen euro beschikbaar komt voor energiebesparing. Dat zet zoden aan de dijk. Woningeigenaren en huurders krijgen dankzij het fonds meer grip op hun energierekening, Overijssel haalt de overheidsdoelstelling van 20 procent duurzame energie in 2020 en er worden nieuwe banen gecreëerd in de bouw- en installatiebranche.

Titia Siertsema
Voorzitter Uneto-VNI

COLUMN / GALJAARD

Constructieve voornemens

Het nieuwe jaar is nog maar net begonnen en nu al is er van mijn goede voornemens uitgekomen. Eigenlijk is 'voornemen' niet helemaal het juiste woord. Profilering van het constructeursvak is namelijk een van de drie speerpunten van VNconstructeurs, de belangenvereniging waarvan ik voorzitter mag zijn. En wat is een betere plek om dat vak in al zijn facetten voor het voetlicht te brengen dan iedere twee weken in deze krant? Als vereniging zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met alle partijen in de bouw. Dat is namelijk de enige manier om een slag te maken in een van de meest imago-bepalende aspecten van ons vak: constructieve veiligheid. Vlak voor de kerst werden we met een instorting in Eindhoven weer met de neus op de feiten gedrukt. De treurige balans: één dode en drie gewonden. De oorzaak van het ongeluk is nog niet bekend, maar we weten van eerdere calamiteiten dat versnippering van het ontwerp- en bouwproces bijna altijd een rol speelt. U zult mij daar dit jaar dus vaker over horen. Maar hoe belangrijk veiligheid

ook is, het zal zeker niet mijn enige onderwerp zijn. Ook zal ik nadrukkelijk proberen om u de creatieve kant van het vak te laten zien. Hoe constructeurs als schakel tussen architect en bouwer ontwerpen maakbaar en haalbaar maken. Eén onderwerp kan ik u in dat kader alvast verklappen, namelijk het Rijksmuseum. Afgelopen vrijdag startte het museum officieel met het aftellen naar de opening op 14 april. Het moeizaam verlopen proces is vaak in het nieuws geweest. Maar wat tijdens de tien lange jaren ontwerpen en bouwen volledig is ondergesneeuwd, is hoe een bijzonder complexe constructieve opgave volledig vlekkeloos is verlopen. Een echt stukje Hollands glorie. Goed nieuws is meestal geen nieuws. Toch zal ik het er over hebben. Over verwondering, vernuft en vakmanschap én over de uitdagingen en problemen die daar onherroepelijk bij horen. Ik toost op een constructief 2013.

Ir. Johan Galjaard
Voorzitter VNconstructeurs